Deze rubriek is geschreven door een **PARTNER VAN ZORGVISIE** en valt buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

tekst Ilse van Noppen
beeld Laisa Maria

EIDAS: MEER DAN INLOGGEN

Een patiënt maakt online een afspraak in het patiëntenportaal voor een bezoek aan een arts. Met zijn digitale wallet bewijst hij op het hoogste betrouwbaarheidsniveau wie hij is en deelt daarmee ook voorafgaand aan het bezoek betrouwbare informatie, bijvoorbeeld zijn zorgverzekeringsbewijs of patiëntsamenvatting. In de spreekkamer hoeft een deel van de informatie dan niet opnieuw te worden uitgevraagd: het zorgproces kan al vóór het bezoek aan de arts beginnen.

www.eIDASindezorg.nl
eIDAS@Nictiz.nl

Bob van Os (programmamanager 'eIDAS in de zorg' bij Nictiz) ziet een EDI-wallet als meer dan een nieuw inlogmiddel. Volgens hem biedt de wallet de zorg niet alleen een inlogmiddel op het hoogste betrouwbaarheidsniveau, maar ook de mogelijkheid om digitale bewijzen te delen. Dit biedt kansen om zorgprocessen makkelijker, veiliger en goedkoper te maken.

Dat is de belofte van de Europese eIDAS-verordening aan de zorg: een patiënt kan met een Europese Digitale Identiteit (EDI)-wallet niet alleen betrouwbaar digitaal aantonen wie hij is, maar ook relevante informatie met de arts delen waarvan de herkomst en echtheid betrouwbaar zijn vastgesteld.

ACCEPTATIEPLICHT VOOR ZORGORGANISATIES

eIDAS schept hiervoor Europese regels die grensoverschrijdend gebruik mogelijk maken, maar ook binnen nationale zorgprocessen nieuwe mogelijkheden bieden. De verordening introduceert de EDI-wallet, een app die zowel burgers als zorgprofessionals kunnen gebruiken voor identificatie, het delen van bewijzen en het zetten van een digitale handtekening. Voor zorgorganisaties betekent de verordening onder meer dat zij de wallet straks moeten kunnen accepteren als middel om in te loggen bij hun digitale diensten.

"Maar daarmee is slechts aan de wettelijke ondergrens voldaan", zegt van Os. De acceptatieplicht voor de wallet ziet in eerste instantie toe op het inloggen, maar de infrastructuur van eIDAS kan juist ook worden gebruikt om betrouwbaar digitale bewijzen te delen. Denk bijvoorbeeld aan informatie over medicatiegebruik of over de rol van zorgprofessionals. Wie eIDAS daarom uitsluitend als inlogvraagstuk behandelt, mist volgens Van Os een belangrijk deel van de mogelijkheden.

BURGER CENTRAAL BIJ GEGEVENSUITWISSELING

Met een wallet kan een patiënt in bepaalde situaties zelf vrijwillig gegevens meenemen en besluiten wat hij deelt. "Eigenlijk ben je een soort postbode: je hebt jouw eigen gegevens met de wallet op zak. Burgers krijgen een centrale rol bij digitale gegevensuitwisseling in de zorg" zegt van Os.

Dat betekent niet dat alle zorgdata in de wallet terechtkomen. Niet alle gegevens lenen zich voor uitwisseling via de wallet. Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt van eIDAS dat betrouwbare gegevens gericht worden gebruikt. Zorgorganisaties mogen niet zoveel mogelijk informatie opvragen, simpelweg omdat het digitaal beschikbaar is. Juist de vraag welke gegevens voor een specifiek zorgproces werkelijk nodig zijn, blijft belangrijk.

BEGIN BIJ HET ZORGPROCES

Voor zorgorganisaties begint de voorbereiding op eIDAS daarom bij de eigen dienstverlening: waar in het zorgproces is betrouwbare informatie nodig en wat verandert er als die informatie digitaal en betrouwbaar beschikbaar komt? Van Os adviseert om dat per dienst te onderzoeken: "Als bepaalde gegevens via een wallet beschikbaar komen, kun je kijken welke stappen daardoor eenvoudiger kunnen, welke informatie je niet opnieuw hoeft uit te vragen en hoe je het zorgproces sneller of betrouwbaarder kunt maken."

Ook voor digitale diensten buiten het BSN-domein kan de wallet uitkomst bieden, juist waar DigiD nu niet kan worden gebruikt. Denk bijvoorbeeld aan toepassingen waarbij patiënten zelf gezondheidsmetingen aanleveren.

VAN VERPLICHTING NAAR KANS

Dat bepaalde informatie, zoals allergieën, straks als digitaal bewijs via de wallet beschikbaar komt, kan worden voorgeschreven door wet- en regelgeving, zoals mogelijk in de European Health Data Space (EHDS). Toepassingen kunnen echter ook vanuit de praktijk ontstaan. Bijvoorbeeld omdat burgers of professionals erom vragen, omdat een betrouwbaar digitaal bewijs een proces makkelijker, goedkoper of veiliger maakt. In zorgprocessen die fraudegevoelig zijn of waarin onbevoegde toegang grote gevolgen kan hebben, kan zo'n betrouwbaar digitaal bewijs extra zekerheid bieden. Denk bijvoorbeeld aan toegang tot sleutels of medicatie. Zo kan de meerwaarde voor het zorgproces zelf aanleiding zijn om een toepassing te ontwikkelen. Van Os vat die bestuurlijke opgave samen in één vraag: "Hoe gaan we voldoen aan de wetgeving, maar vooral ook: hoe kunnen we van deze verordening profiteren?"

HOE KUNNEN WE VAN DEZE VERORDENING PROFITEREN?

Wat betekenen eIDAS en wallets voor jouw zorgorganisatie?

Op 8 december organiseren Nictiz en het ministerie van VWS in Utrecht het evenement eIDAS en wallets in de zorg. Meld je aan en ontdek wat de verordening verplicht én hoe wallets kunnen bijdragen aan zorgprocessen.

Meer weten? Kijk op eidasindezorg.nl. In de kennisbank vind je onder meer een handreiking en beslisboom over de acceptatieplicht.

Aanmelden en meer informatie